

2023-06-01

**ATT ÖKA
UPPTÄCKTEN
AV VÅLD**

**ETT REGERINGS-
UPPDRAG**

Anita Kruse lämnar regeringsuppdraget

Anita Kruse vid uppstartskonferensen 2019

Anita Kruse, NNS sakkunniga och operativa ledare för genomförandet av regeringsuppdraget att öka upptäckten av våld, kommer att lämna sitt uppdrag i slutet av juni. Anita hade en avgörande roll för att NNS och samordningsförbunden 2019 fick möjlighet att delta i regeringsuppdraget och att regeringsuppdraget därefter flera gånger har förlängts.

Under sina 30 år med kliniskt arbete vid socialtjänster, behandlingshem och inom hälso- och sjukvården med barn, ungdomar och vuxna har Anita sett hur erfarenheter av psykiskt, fysiskt och sexuellt våld orsakar långvarig och ibland livsvarig psykisk, fysisk och social ohälsa hos de som utsätts för våldet. Här nedan berättar Anita om bakgrunden till sitt engagemang att motverka våld.

Anita inleder med att berätta om en händelse som påverkade henne starkt.

”Vid mitt första jobb som socionom 1975 vid en socialtjänst där jour ingick åkte jag tillsammans med en polis ut på ett larm om ett ’lägenhetsbråk’ som våld i nära relationer kallades på den tiden. Vi var båda unga och hade noll kunskaper om våld i nära relationer och saknade helt rutiner om hur vi skulle agera.

I lägenheten fann vi en helt sönderslagen kvinna och mycket blod. Förövaren var kvar. Vi tillkallade ambulans till kvinnan och polisen tog med sig den manlige förövaren. Jag själv tog hand om tre skräckslagna och chockade små barn som hade gömt sig i en garderob och under möbler i lägenheten.

Där lades grunden för min övertygelse om att socialtjänst/jour och polisen borde samarbeta mer operativt tillsammans och att de båda verksamheterna skulle kunna utarbeta rutiner tillsammans för hur ett samarbete kan se ut.”

Anita fick 2008 ett erbjudande om att som chef tillsammans med andra bygga upp en renodlad verksamhet som skulle arbeta med erfarenheter av psykiskt, fysiskt och sexuellt våld hos patienter inom Västra Götalandsregionens hälso- och sjukvård. Resultatet blev VKV – Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer.

Kontakt: Mari Cedervall: mari.cedervall@finsam.eu
Anita Kruse: anita.kruse@gmail.com
Charlotte Axelsson: charlotte@caxc.se

ATT ÖKA UPPTÄCKTEN AV VÅLD

ETT REGERINGS-
UPPDRAG

"I Västra Götaland kom jag i kontakt med Samordningsförbunden i Väst genom förbundsordförande Thomas Rosenlundh som föreslog att vi skulle samarbeta. 2013 arrangerade VKV en stor konferens i Göteborg med 700 deltagare som hade temat **Tidig våldsutsatt-het – senare ohälsa**. Medarrangörer var Samordningsförbunden i Väst, Västra Götalandsregionens hälso- och sjukvårdsavdelning samt Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Huvudtalare var Vincent J Felitti, doktor och professor från Kalifornien som är upphovsman för den berömda ACE-studien och avslutningstalare var förbundschefen Thomas Rosenlundh.

Samma år tog VKV fram frågeformulären om våld – FOV, det frågeformulär som nu används inom regeringsuppdraget."

Islandsmodellen – fångar snabbare upp drabbade och våldsverkare vid akuta våldshändelser i familjer med barn

2015 arrangerade Anita och VKV en studieresa till Island tillsammans med 22 representanter och chefer från socialtjänsten/jouren, polisen, rättsväsendet och hälso- och sjukvården i Göteborg.

"Syftet var att ta fram ett grundkoncept för ett operativt samarbete mellan polis, socialtjänst/socialjour, åklagare och hälso- och sjukvården vid akuta våldssituationer där det finns barn. Samarbetsmetoden fick namn efter platsen där den blev till – Islandsprojektet – och startades i Göteborg samma år, 2015", berättar Anita.

Metoden har utvecklats under åren och finns nu implementerad i hela Göteborg som Islandsmodellen. Det pågår även en implementering i några kommuner runt Göteborg och har även börjat användas i några stadsdelar i Stockholm.

I Islandsmodellen ingår att polis, åklagare, socialjour, socialtjänst och hälso- och sjukvård samarbetar under ett 24-timmarsfönster efter det att våldet upptäckts. Därmed blir det lättare att ge skydd, stöd och behandling till våldsoffer och barn, insamlingen av bevis blir bättre och våldsutövare kan i större utsträckning frihetsberövas och få hjälp med att sluta utöva våld.

Kontakter med samordningsförbund och NNS resulterade i regeringsuppdraget

2018 började Anita att arbeta för SKR inom ett regeringsuppdrag mot våld. Inom detta uppdrag bevakade Anita bland annat ett regeringsuppdrag till Socialstyrelsen som skulle ta fram en plan för hur Socialstyrelsen, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket skulle kunna arbeta för att öka upptäckten av våld inom deras respektive ansvarsområde.

"Första tanken som slog mig var varför inte samordningsförbunden omnämndes i detta uppdrag som en möjlig arena för att öka upptäckten av våld", säger Anita och fortsätter:

Klicka på bilden för att se en föreläsning med Vincent J Felitti.

Kontakt: Mari Cedervall: mari.cedervall@finsam.eu
Anita Kruse: anita.kruse@gmail.com
Charlotte Axelsson: charlotte@caxc.se

ATT ÖKA UPPTÄCKTEN AV VÅLD

ETT REGERINGS-
UPPDRAG

”Jag kontaktade några representanter för samordningsförbunden i Västra Götaland som informerade mig om att det fanns en paraplyorganisation för förbunden som hette NNS som hade en tjänsteperson som hette Ola Andersson. Jag ringde Ola och frågade om NNS och några förbund skulle vara intresserade av att ingå i regeringsuppdraget om att öka upptäckten av våld? Hans korta svar var: JA!

När jag ringde till regeringskansliet för att föreslå detta frågade de mig om vad samordningsförbund och NNS är och gör?”, berättar Anita.

Anita fick ett konsultuppdrag av NNS i början av 2019 där hon tillsammans med Ola Andersson arbetade för att även NNS och samordningsförbunden skulle få ingå inom regeringsuppdraget att öka upptäckten av våld. Det resulterade i att Socialstyrelsen, FK, AF, Migrationsverket, Jämställdhetsmyndigheten, SKR och Nationella Rådet uttalade sig positivt till att NNS och samordningsförbunden borde ges i uppdrag att ingå inom regeringsuppdraget.

Regeringskansliet fattade därefter beslut i ett uppdrag som initialt omfattade tiden 2019 - 2021 och som sedan förlängdes först till och med 2022 och därefter till och med 2023.

Bakgrunden till förlängningen av regeringsuppdraget beskriver Anita så här: ”Förlängningarna av uppdraget till NNS och samordningsförbunden beror helt på hur utvecklingen har sett ut när det gäller antal förbund som anslutit till regeringsuppdraget och resultatet av förbundens arbete samt att NNS har tagit fram rapporter som på ett pedagogiskt, lättläst sätt och med bilder och grafer redovisar resultatet.

Detta i en kombination med ett stort engagemang hos förbunden och NNS samt en omfattande förmåga att bedriva verkstad, korta beslutsvägar samt att kunna leverera resultat.”

Tusen TACK för ett mycket gott, imponerande och roligt samarbete tillsammans med er under de här åren och jag önskar er alla ett stort LYCKA TILL med fortsättningen!”, avslutar Anita.

Vi som har haft nöjet att samarbeta med dig, Anita, inom regeringsuppdraget vill framföra vårt stora tack till dig för ditt stora engagemang och din professionalism som du bidragit med och för den kunskap och insikt om konsekvenserna av våld du delat med dig av under de år vi samarbetat med att öka upptäckten av våld. Trots det allvarliga temat har vi samtidigt haft det mycket trevligt. Din insats och gärning är ovärderlig och kommer att få betydelse i det fortsatta arbetet att öka upptäckten av våld!

Tack Anita!

Kollegerna i arbetsgruppen för regeringsuppdraget

Digital avtackning av Anita Kruse

Den 16 juni klockan 12 kan du delta i en digital avtackning av Anita Kruse via ZOOM. Anslutningslänken är:

<https://us02web.zoom.us/j/87893079513#success>

Kontakt: Mari Cedervall: mari.cedervall@finsam.eu
Anita Kruse: anita.kruse@gmail.com
Charlotte Axelsson: charlotte@caxc.se